

TBMM

(S. Sayısı: 577)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Kaçakçılığın Tespiti ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1460/4168

05/11/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 17/10/2007 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Kaçakçılığın Tespiti ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Gümrük idareleri, malların ve kişilerin uluslararası hareketi ile ilgili işlemleri yürütmektedir. Bu uluslararası hareketler, teknolojik alanda yaşanan gelişmelerin de etkisi ile son 50 yıl içinde büyük bir ivme kazanmıştır. Başta taşımacılık olmak üzere çeşitli alanlarda yaşanan gelişmelere ve artan ticaret hacmine paralel olarak hem gümrük suçlarının sayısında hem de ülkelerin ekonomik, yasal ve coğrafi altyapılarına bağlı olarak gümrük suçlarının çeşitliliğinde artış gözlenmektedir. Gümrük suçlarının çeşitliliğinin ve sayısının artmasının sonucu olarak gümrük idarelerinin ulusal ölçekte bu suçları önleme imkanı neredeyse tamamen ortadan kalkmış olup, ihlallerin önlenmesi için diğer ülke gümrük idareleri ile karşılıklı işbirliği ve yardımlaşmaya ilişkin yasal altyapıların kurulması daha da önemli hale gelmiştir.

Gümrük vergilerinin ödenmemesi nedeniyle devlet gelirlerinde meydana gelen kayıpların yanı sıra, uyuşturucu ve psikotrop madde kaçakçılığı, sahte eşya ve sigara kaçakçılığı yoluyla da toplumun huzurunu ve gelişimini tehdit eden gümrük suçlarının önlenmesi, diğer ülke gümrük idareleri ile işbirliğinin geliştirilmesi ve olabilecek gümrük sorunlarının aşılabilmesi amacıyla gümrük idareleri arasında işbirliğinin yasal altyapısının oluşturulmasını teminen diğer ülke gümrük idareleri ile temaslar yürütülmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile, Türkiye Cumhuriyeti gümrük idareleri arasındaki işbirliği iki ülke arasında gerçekleştirilen üst düzey ikili temaslarla son dönemde daha da artmıştır. Bu çerçevede imzalanan Protokol ile; özellikle yolcu beraberli valizler arasında ve özel kullanıma mahsus kara taşıtları ile ticari taşıtların gizli bölmelerine saklanarak Türkiye'ye sokulmakta olan kaçak eşya ile sahte ve kaçak sigara ile mücadelede etkinliği daha da artırmak ve iki ülke gümrük idareleri arasındaki işbirliğini geliştirmek, Doğu Akdeniz'de kaçak eşya trafiği ile mücadele etmek amaçlanmaktadır.

Ayrıca Protokol ile; gümrük idareleri arasında bilgi değişimi yanında personel ve uzman değişimi ile teknik konularda yardımlaşma da mümkün olacaktır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

30 Kasım 2010

Esas No.: 1/450

Karar No.: 96

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 05/11/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlık tarafından 12/11/2007 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu ve Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Kaçakçılığın Tespiti ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 25/11/2010 tarihli 19 uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Kaçakçılığın Tespiti ve Önlenmesine İlişkin Protokol 'ün, özellikle yolcu beraberli valizler arasında ve özel kullanıma mahsus kara taşıtları ile ticari taşıtların gizli bölmelerine saklanarak Türkiye'ye sokulmakta olan kaçak eşya ile sahte ve kaçak sigara ile mücadelede etkinliği daha da artırmak ve iki ülke gümrük idareleri arasında işbirliğini geliştirmek; Doğu Akdeniz'de kaçak eşya trafiği ile mücadele etmek ve ayrıca gümrük idareleri arasında bilgi değişimi yanında personel ve uzman değişimi ile teknik konularda yardımlaşmak amaçlarıyla hazırlandığı anlaşılmıştır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, Protokol'ün kabulü hususunda tam bir oydaşma olduğu ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oybirliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Hatay Milletvekili Fevzi ŞANVERDİ ve Mardin Milletvekili Gönül Bekin ŞAHKULUBEY'in Komisyon raporu üzerinde özel sözcü olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>
Eskişehir	Karabük	Bolu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Manisa	Bursa	Hatay
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Canan Arıtman</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
Kütahya	Malatya	Mardin
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Ergun</i>	<i>Şaban Dişli</i>	<i>Necip Taylan</i>
Muğla	Sakarya	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA GÜMRÜK KONU-
LARINDA İŞBİRLİĞİ VE KAÇAKÇILIĞIN
TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 25 Nisan 2007 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Kaçakçılığın Tespiti ve Önlenmesine İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA GÜMRÜK KONU-
LARINDA İŞBİRLİĞİ VE KAÇAKÇILIĞIN
TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE KAÇAKÇILIĞIN
TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN PROTOKOL

Protokol'de "Taraflar" olarak adlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların, Tarafların Devletlerinin ekonomik, ticari, mali, sosyal ve kültürel çıkarlarına zarar verdiği dikkate alarak;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçları ve kaçakçılığı önleme çabalarının, Tarafların Gümrük İdarelerinin işbirliği ile daha etkin hale getirileceğini dikkate alarak;

Her türlü yasadışı eşya trafiğinin çapını ve artma eğilimini göz önüne alarak ve bunun halk sağlığı ve güvenliği için bir tehlike teşkil ettiğini dikkate alarak, özellikle Doğu Akdeniz'de yasadışı eşya trafiğinin izlenmesi ve önlenmesi ile yasal ticaretin kolaylaştırılması amacıyla

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1

Taraflar, uluslararası kaçakçılık faaliyetlerinin her iki ülkenin toplumsal ve ekonomik çıkarlarına ve halk sağlığına ve güvenliğine önemli ölçüde tehdit oluşturduğu anlayışı ile, uluslararası kaçakçılık faaliyetleri ile ve özellikle Doğu Akdeniz'deki kaçak eşya trafiği ile mücadele etmek üzere, imkanları dahilinde, her türlü önlemi alacaklarını ve iki Taraf gümrük idareleri arasında işbirliğini geliştireceklerini karşılıklı olarak taahhüt ederler.

İşbu Protokol'de yer alan hükümler uyarınca Tarafların Gümrük İdareleri, kaçakçılık ve diğer Gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve bu suçlarla mücadele etmede birbirlerine işbirliği ve yardım sağlarlar.

Madde 2

Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine veya kendiliğinden, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, gerçekleşmiş işlemlere ilişkin gümrük belgeleri, sevkiyat belgeleri, talep edildiğinde bunların onaylı suretleri ve talepte bulunan Tarafın topraklarında yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya teşkil edebilecek olan, uygulanan veya planlanan eylemlerle ilgili bilgi verirler.

Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresine yapılan beyanı desteklemek amacıyla ibraz edilen resmi belgelerin gerçekliğiyle ilgili bilgileri sağlar.

Kendisinden bilgi talep edilen Tarafın Gümrük İdaresi, talep edilen bilgiye sahip değilse, kendi hesabına hareket ediyormuş gibi ve kendi Devletinin topraklarında yürürlükte olan mevzuat uyarınca bu bilgiyi elde etmek için gerekli adımları atar.

Madde 3

Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlara ilişkin bilgi sağlar:

- a) Talep eden Tarafın topraklarına ithal edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarından yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmediği;
- b) Talep eden Tarafın topraklarından ihraç edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarına yasalara uygun olarak ithal edilip edilmediği;
- c) Talep eden tarafta yürürlükte bulunan gümrük mevzuatına karşı suç teşkil etmesinden şüphelenilen transit sevkiyatlara ilgili beyanın içeriği.

Madde 4

Tarafların Gümrük İdareleri, kendiliğinden veya talep üzerine, diğer Tarafın Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya edebilecek olan, tasarlanan veya gerçekleştirilen, aşağıda belirtilenlerle ilgili her türlü eylem hakkında bilgi sağlarlar:

- a) Silah, füze, patlayıcı ve nükleer maddelerin yasadışı ticareti;
- b) Önemli tarihi, kültürel veya arkeolojik değer taşıyan sanat eserlerinin yasadışı ticareti;
- c) Uyuşturucu ve psikotrop maddeler, bunların üretiminde kullanılan ara maddeler ve halk sağlığı için tehlikeli maddelerin yasadışı ticareti;
- d) Sahte veya taklit olarak üretilmiş, fikri veya sınai mülkiyet haklarını ihlal eder mahiyetteki eşyanın ithalatı, ihracatı, depolanması ve transitisi;
- e) Sigara, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin yasadışı ticareti.

Bu Madde gereği alınan bilgiler, talep eden Tarafın ilgili hükümet birimlerine iletilebilir.

Bu bilgiler, üçüncü ülkelere ancak diğer tarafın yazılı onayı alınmak kaydı ile iletilebilir.

Madde 5

Taraflardan biri, müteyakkız olduğu eşya trafiğinin izlenmesi konusunda diğer taraf gümrük idaresinden yardım talep edebilir.

Bu amaçla, talepte bulunulan gümrük idaresi, kendi deniz veya hava limanlarından ayrılan veya bu limanlara gelen uluslararası sefer yapan hava ve deniz taşıtlarının beyan ettikleri yükün cinsi, tarife sınıflandırması, miktarı, kaplarının cinsi ve adedi, gümrük kıymeti, göndericisi, ihracatçısı, taşıyıcısı, alıcısı, ithalatçısı ve bunların adresleri, yükleme yeri, taşıma aracının tanımı ve kayıtlı bulunduğu ülke ve beyan edilen varış, uğrak veya çıkış yerlerine ilişkin bilgileri, talep eden Tarafın gümrük idaresine gecikmeksizin bildirir. Bu limanlardan ayrılan taşıtların, ayrılmaları sırasında beyan ettikleri varış noktalarına uğrayıp uğramadıkları gümrük idaresi tarafından teyit edilerek, talep eden Taraf gümrük idaresine bilgi ve varsa belge iletilir. Müteyakkız Tarafın gümrük mevzuatını ihlal edebileceğinden şüphelenilen sevkiyatlar, gecikmeksizin talep eden Taraf gümrük idaresine bildirilir.

Talepte bulunulan gümrük idaresi, gümrüğe beyan edilmemiş eşya sevkiyatı hakkında istihbarat edinmek ve diğer Taraf gümrük idaresine bildirmek üzere, gerekmesi halinde, kendi Devletinin ilgili birimleri ile uygun işbirliğini yürütür.

Tarafların gümrük idareleri, bu maddede öngörülen yardımın yürütülebilmesi için özel bir usul belirleyebilirler.

Madde 6

Madde 5 kapsamında, Taraflardan birinin müteyakkız olduğu eşya trafiği hakkında özel bilgi talepleri yerine getirilirken, müteyakkız Tarafça talep edilmesi halinde, diğer Taraf gümrük idaresi taşıma araçlarının ve taşıdıkları eşyanın fiziksel muayenesini yapar. Fiziksel muayene sırasında, eşyanın miktar ve nitelik bakımından beyana uygunluğu ve/veya talep eden Taraf gümrük idaresinin belirlediği kriterler bakımından risk unsuru taşıyıp taşımadığı kontrol edilir. Talep edilmesi halinde, talepte bulunulan gümrük idaresi, trafiği izlenen eşyadan numune alarak incelenmek üzere talepte bulunan Taraf gümrük idaresine gönderir.

Yapılan kontrol sonucunda, eşyanın bu Protokolün amacı açısından risk unsuru taşıdığından Taraflarca tespiti halinde sevkiyat durdurulur.

Madde 7

Taraflardan birinin Gümrük İdaresi'nin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Talep eden Taraf Devletin topraklarında yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatını ihlal eden veya ihlal edeceğine dair makul şüphe bulunan işlemlerle ilgili olarak kendi ulusal mevzuatındaki usul ve esaslar çerçevesinde soruşturma başlatabilir. Bu Taraf, bu soruşturmaların sonuçlarını Talep eden Tarafa bildirir.

Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, bu soruşturmaları kendi Gümrük mevzuatı uyarınca ve kendi hesabına hareket ediyormuş gibi yürütür.

Taraflardan birinin Gümrük İdaresi'nin yetkilileri, özel durumlarda, diğer Tarafın Gümrük İdaresinin rızasıyla, ilgili Devletin Gümrük mevzuatının ihlallerine ilişkin olarak o Devletin topraklarında yapılan soruşturmalarda hazır bulunabilir.

Madde 8

Bir Tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, rızaları alınmak kaydıyla memurlarının. Talep eden Tarafın adli veya idari işlemlerde uzman veya tanık olarak hazır bulunmalarına ve bu işlemlerde zaruri olan dosyaları, belgeleri ya da diğer materyalleri ya da bunların onaylı suretlerini temin etmelerine izin verebilir.

Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, bu Maddenin 1. Paragrafı uyarınca ülkesinde bulunan diğer Taraf memurlarının orada buldukları süre içerisinde kişisel güvenliklerini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri alır. Bu memurların seyahat ve günlük harcamaları, Talep eden tarafın Gümrük İdaresi tarafından kendi mevzuatı çerçevesinde karşılanır.

Madde 9

Gümrük İdareleri, üzerinde karşılıklı mutabakata vardıkları bir programla gümrük konularında aşağıdaki hususlarda birbirlerine teknik yardım ve her türlü uzman personel desteği sağlarlar:

- a) Kaçakçılıkla etkin mücadele ve gümrük kontrollerinde karşılıklı işbirliği;
- b) Yasal ticaretin kolaylaştırılmasında karşılıklı işbirliği;
- c) Gümrük idarelerinin otomasyonu ve teknolojik altyapısının geliştirilmesi;
- d) Gümrük görevlileri ile ihtiyaç duyulan alanlarda kamu ve özel sektör temsilcilerine eğitim verilmesi;
- e) Gümrük mevzuatının etkili bir biçimde uygulanması amacıyla bilimsel, teknik bilgi ve deneyimlerin değişimi ile karşılıklı işbirliği.

Madde 10

Tarafların Gümrük İdarelerinin tespit edeceği yetkililer arasında, karşılaşılabilecek sorun ve ihtiyaçların daha hızlı tespiti ile çözümü amacıyla doğrudan temas noktaları belirlenecektir.

Söz konusu temas noktalarına ilişkin bilgiler iş bu Protokolün yürürlüğe girmesinin ardından diplomatik kanallarla bir ay içerisinde karşılıklı olarak bildirilecektir.

Madde 11

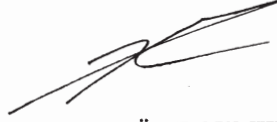
Bu Protokol, Tarafların Protokolün yürürlüğe girmesi için gerekli tüm ulusal işlemlerin yerine getirildiğini diplomatik kanallar yoluyla birbirlerine tebliğ etmelerini takip eden otuzuncu gün yürürlüğe girer.

Bu Protokol, süresiz olarak yürürlükte kalır. Bu Protokol, Taraflardan birinin diplomatik kanallar yoluyla bu Protokolün feshedilmesini istediğini diğer Tarafa iletmesinden üç ay sonra münfesih olur. Protokolün feshedildiği tarihte sürdürülmekte olan işlemler, Protokol hükümlerine göre tamamlanır.

Bu Protokol Ankara'da 25/04/2007 tarihinde, iki nüsha olarak imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
Devlet Bakanı
Kürşad TÜZMEN

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
Maliye Bakanı
Ahmet UZUN

